

Vài nhận xét bài “Nhận định về tác phẩm THEO DẤU HOÀNG HẬU NAM PHƯƠNG VÀ VUA BẢO ĐẠI”

ĐÀO ĐỨC CHƯƠNG

On 09/02/2024 5:07 PM PDT Chuong Dao <daochuong09@yahoo.com> wrote:

Kính gửi Sử gia, Giáo sư Trần Anh Tuấn

Thưa Giáo Sư,

Bài nhận định của Anh về Sử phẩm "*Theo Dấu Hoàng Hậu Nam Phương và Vua Bảo Đại*" tôi đã đọc. Trước hết cảm ơn Sử Gia đã gửi một bài phê bình mẫu mực, tôi được dịp học hỏi thêm về lối phê bình một tác phẩm chuyên sử. Bài nhận định của Anh đã nêu lên những ưu điểm của tác phẩm mà hai tác giả đã đạt được:

- Cải chính nhiều sự kiện sai lạc, chỉ cần đọc bài nhận định, chúng ta đã hiểu rõ sự thật của sự kiện.

- Cung hiến một số sự kiện mới mẻ, bài nhận định cũng đã nhận diện và giảng giải thêm các sự kiện ấy, mà hai tác giả đã có công tìm được.

- Ảnh minh họa phong phú, bài nhận định không những đã thống kê: "Cả thảy có 112 bức ảnh (tài liệu) trong quyển sách 462 trang, trung bình cứ 4 trang là một ảnh." mà còn liệt kê một số ảnh tiêu biểu, để vinh danh hai tác giả về sự dày công sưu tầm ảnh quý hiếm. Nhưng với cái nhìn của một sử gia chính hiệu, bài nhận định cũng đã có lời phê phán "Tiếc một điều là giá trị của lô ảnh không đồng đều."

- Xét về hành văn, dù một chi tiết nhỏ nhặt nào cũng không thể lọt lưới qua cái nhìn tinh tế của Sử gia chuyên nghiệp, bài nhận định đã liệt kê các đoạn văn: mượt mà lãng mạn "...Trên đôi từ bề lộng gió, ông Nguyễn Hữu Hào mãi mãi cô độc"; diễn đạt minh mẫn "*Phái đoàn của Hoàng Hậu Nam Phương yết kiến Giáo Hoàng Pie XII*" "dù phái đoàn có cả Hoàng Đế Bảo Đại"; gợi sự hứng thú cho độc giả "*Chim đây chính là... chim do tòa nhà tiên khởi xây dựng thành trường học (Couvent des Oiseaux) là nơi chủ cũ nuôi chim.*"

Bài nhận định không những khen, mà còn công bằng nêu ra những khuyết điểm, đồng thời giải thích rành mạch những sai lầm đó, và đã cải chính: chẳng hạn như:

*"Phạm Khắc Hòe không phải là chứng nhân, mà là tác nhân mới đúng";

*"Bảo Đại không hề là nhà chính trị. Nhà vua chỉ là một cá nhân may mắn sinh ra trong gia đình hoàng tộc";

*"Nhà Nguyễn không hề có ấn vàng nào khắc 5 chữ, mà chỉ có ấn vàng khắc bốn chữ";

*Giải thích về câu "*Nhất Sỹ, nhì Phương, tam Xường, tứ hỏa.*"

Tóm lại, với Anh, một Sử gia đầy bản lĩnh, là tác giả bài nhận định công bằng: khen chê rành mạch qua lối phê bình khách quan, không thiên vị, cũng không ác ý, mà chỉ vì lý tưởng khám phá sự thật.

Vài lời nhận xét thô thiển, nếu có gì sai xin Anh góp ý xây dựng cho.

Việt Thao Đào Đức Chương.